

Takaa-ajettu kouluttaja

Suojeluharrastuksessa maalimieheksi sanotaan henkilöä, jonka topattua hihaa koira tavoittelee. Mikä saa miehen asettumaan alttiiksi koiran puremille viikosta viikkoon, vuosi toisensa jälkeen?

MAALIMIEHEN TEHTÄVÄNÄ on ottaa suojelukoiran purut vastaan. Koira iskee hampaansa topattuun suojahihaan, ravistaa ja riepottaa. Varsinkin koulutuksen alkuvaiheessa koira voi puraista hieman myös hihan ohi. Sekään ei saa harrastukseen hurauttaa maalimiestä vaihtamaan lajia.

Juha Korri oli yksitoistavuotias tutustuessaan palveluskoiriin. Hänen veljensä alkoi kouluttaa ensimmäistä belgianpaimenkoiraansa, ja Korri oli touhussa mukana.

Reilut kaksikymmentä vuotta myöhemmin Korri viihtyy edelleen palveluskoirien parissa. Omien belgianpaimenkoiriensa, Elmon ja Toopen, sekä muiden suojelukoirien kouluttaminen maalimiehenä palkitsee kilpailuviettistä miestä.

”Maalimies on pitkälti vastuussa suojelukoiran koulutuksesta. Jos koulutan kilpailuun seitsemän koiraa, onnistumisen mahdollisuus on suurempi, kuin jos olisin kouluttanut kilpailuun vain omat koirani”, Korri perustelee.

Jotta maalimies onnistuisi koulutuksessa, on myös omistajan hallittava koiransa. Kilpailussa ei voi odottaa me-

nestystä, ellei koira toimi myös jäljellä ja tottelevaisuudessa. Näihin osiin koiran valmentaa sen omistaja.

”Jos koira on lahjakas, tottelevaisuus ja hallinta kohdallaan, hyvä maalimies saa koiran toimimaan myös suojelussa”, Korri kiteyttää.

Epäonnistuuksaan maalimies voi myös pilata lahjakkaan koiran mahdollisuudet.

”Vastuu on suuri. Oma moka voi pilata koiran mahdollisuudet menestyä. Jos maalimies on esimerkiksi liian raju, saattaa olla, ettei koira enää ikinä onnistu tehtävässään.”

Joskus virheitä tulee koirillekin. Puru ei aina osukaan topattuun hihaan.

”Osumia on tullut. Kasvohinkin on purtu”, Korri myöntää, mutta ottaa syyn omille niskoilleen. ”Kuormitin koiraa vartiointitilanteessa liikaa. Yritin saada sitä haukkumaan paremmin nojautumalla eteenpäin ja tuijottamalla sitä suo-

raan silmiin. Silloin koiran puru napsahti suoraan naamaan”.

EI PYSTYMETSÄSTÄ

Maalimieheksi haluavan on ymmärrettävä koiran elekieltä, sillä hänen tulee vahvistaa eläimen itsetuntoa ja oikeita toimintoja. Kilpailuissa maalimieheltä vaaditaan myös hyvää fyysistä kuntoa ja motoriikkaa: hänen on pystyttävä ottamaan vastaan kovalla vauhdilla päälle ryntäävä koira.

”Tämä on tekniikkalaji”, Korri toteaa. ”Ja ihmistenkin kanssa on osattava tulla toimeen”.

Maalimieheksi ei pääse pystymetsästä. Ensimmäinen läpäistävä kolme vuotta kestävä maalimiehen koulutus. Kaikki eivät kuitenkaan läpäise koulutusta kolmessa vuodessa. Jotkut yrittävät maalimiehen pätevyyttä viidettä vuotta. Maalimiehiä kouluttaa Palveluskoiraliitto.

”Osumia on tullut. Kasvohinkin on purtu”

”Vuositain järjestetään noin viikon kestävä maalimiesleiri, jonka jälkeen leirin käyneistä tulee maalimiesoppilaita. Toisen vuoden leirin jälkeen maalimiesoppilas voi päästä maalimieheksi harjoituksiin. Kolmantena vuonna maalimieheksi pyrkivän on saavutettava tuloksia suojelukokeissa myös oman koiransa kanssa”, Korri selvittää.

”Maalimiehiä tarvittaisiin nykyistä enemmän. Maalimies on ensisijaisesti koiran kouluttaja, ei pelkkä purun kohde.”

PISTEJAHTI

Korri harrastaa suojelua hyvien pisteiden toivossa. Suojelu on kilpailua, jossa jaetaan pisteitä, ei ihmistä.

”En ole edes ajatellut, toimisiko koira ni tositilanteissa. Ei ole tullut kokeiltua. Topattu hiha on ärsyke, johon koira reagoi. Ihmisiin koiran tulee suhtautua ystävällisesti. Puolustautuminen on kuitenkin monille koirille synnynnäinen ominaisuus. Tositilanteissa ne toimivat luonteensa mukaan riippumatta siitä, ovatko suojelukoiria vai eivät. Jos ihminen ei käyttäydy uhkaavasti, ei koirallakaan ole syytä puolustautua”, Korri analysoi.

”Jos koira on pelokas ja aggressiivinen, se kokee maalimiehen uhaksi. Viuhainen ja epäluotettava koira ei ole lajiin sopiva.”

Myös epäjohdonmukainen koulutus voi tehdä koirasta suojeluun sopimattoman. Tällainen koulutus aiheuttaa koiralle stressiä, se käyttäytyy levottomasti tai jopa pyrkii koulutustilanteista pois. Koira ei esimerkiksi suostu hakemaan piilossa olevaa maalimiestä.

”Jos piilolle on syytä tai toisesta epä-

Suojeluharrastus mittaa koiran ominaisuuksia

miellyttävä mennä, koira ei välttämättä halua löytää maalimiestä”, Korri huomauttaa.

Koiran voi myös pilata jos työhön vaadittavaa aggressiota yritetään kaivaa koirasta esiin liian aikaisin. Tätä ei koiran psyyke kestä. Koiran onkin saatava nauttia hauskoista ja helpoista perusharjoituksista riittävän pitkään.

”Tiedän harrastajia, jotka ovat ottaneet ensimmäiset purut jo hyvin nuorella koiralla. Ei ole ratkaisevaa, koska asiat tehdään, vaan miten ne tehdään. Asioissa on edettävä koirakohtaisesti ja otettava huomioon koiran luonne.”

Korri suosittelee, että ennen suojeluharrastuksen aloittamista on hyvä antaa ammattilaisen arvioida, sopiiko ylipäänsä oman koiran luonne suojeluun.

”Kannattaa hakeutua paikallisiin koiraseuroihin tai -yhdistyksiin, joiden kautta voi päästä mukaan ohjattuun suojeluharrastukseen. Toinen vaihtoehto on käydä seuraamassa omaehtoisesti toimivaa suojeluryhmää. Muutaman kuukauden kannattaa olla kiinnostuneena paikalla ja tutustua harrastukseen sekä ihmisiin. Lopulta voi ottaa oman koiransa mukaan ja kysyä, olisikohan tästä suojelukoiraksi. Siitä se lähtee”, Korri vinkkaa.

HYÖTY JALOSTUKSELLE

Käyttö- ja näyttelylinjaiset koirat poikkeavat selkeästi toisistaan. Suojelua har-

rastava Korri on hankkinut koirikseen käyttölinjaisia koiria, joilla on voimakas temperamentti ja vietti. Nämä koirat haluavat tehdä töitä.

”Jotkut pitävät tällaisia koiria rasittavana, mutta minä arvostan niiden intoa. Samanlaista kiihkoa ei näyttelylinjaisilta koirilta aina löydy.”

Korriin mukaan suojeluharrastus edistää työlinjaisten koirien kasvatusta.

”Suojelu mittaa koiran ominaisuuksia. Tuloksia seuraamalla voidaan käyttää jalostuksessa koiria, jotka parhaiten soveltuvat tämänkaltaisiin työtehtäviin. Pienestä pennusta on vaikea nähdä, onko siitä käyttökoiraksi vai ei. Jos molemmilla pennun vanhemmilla on hyvät käyttötulokset, todennäköisyys hyvän käyttökoiran saamiseksi on parempi.”

”Pennun kanssa tulee liikkua mahdollisimman paljon erilaisissa paikoissa. Jos pentu käyttäytyy rauhallisesti ja varmasti, se lupaa hyvää. Jos koira kuitenkin on vielä 4–8 kuukauden iässä ponneton, harvoin sen energia aikuisenakaan riittää työn tekoon”, Korri huomauttaa. ■

Lisätietoja: www.palveluskoiraliitto.fi

v Jan Tanskasen T-Rex-poliisikoira antaa näyteen taidoistaan. Maalimiehenä Juha Korri.

